

Yaşam Kalitesi Ölçeği (National Eye Institute-Visual Function Questionnaire – NEI VFQ-25/TR)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yaşam Kalitesi Ölçeği (National Eye Institute-Visual Function Questionnaire – NEI VFQ-25/TR)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32958>

Özet

Yaşam Kalitesi Ölçeği (National Eye Institute-Visual Function Questionnaire - NEI VFQ-25/TR), orijinal **National Eye Institute-Visual Function Questionnaire (NEI VFQ-25)** ölçeğinin Türkçe'ye adaptasyonu çalışmasıdır. Bu ölçek, özellikle görme bozuklukları, hastaların günlük yaşamları ve genel sağlık algıları üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçek, görsel ilevle ilgili **Yaşam Kalitesi** düzeyini ölçmeyi hedefler.

Uyarlanan bu form, 25 ana madde ve 13 seçmeli madde olmak üzere toplam 38 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri, hastaların genel sağlık algıları, günlük faaliyetlerle ilgili yaşamları zorlukları ve görme sorunları duygusal ve sosyal sonuçları kapsamaktadır. Bu adaptasyon çalışması, **Maküla Dejenerasyonu** gibi kronik göz hastalıklarına sahip popülasyonlarda görsel ilevin değerlendirilmesinde önemli bir araç olarak kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

NEI VFQ-25, **Görsel İlev**, Yaşam Kalitesi, Maküla Dejenerasyonu, Göz Sağlığı, Ölçek Uyarlaması, Oftalmoloji.

Yazarlar

Semiha Öner İci

Amaç

Yaşam Kalitesi Ölçeği (NEI VFQ-25/TR)'nin temel amacı, görme bozuklukları bireylerin yaşam kalitesi üzerindeki etkisini, hastanın kendi bildirimine dayalı olarak ölçmektir. Bu ölçek, görsel ilev kaybı günlük aktiviteler, duygusal durum ve sosyal katılım üzerindeki subjektif sonuçları belirleyerek klinik çalışmalarda ve tedavi sonuçlarının değerlendirilmesinde standart bir ölçüm aracı sağlamayı amaçlamaktadır.

Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Türkiye'deki klinik ve araştırma ortamlarında uluslararası kabul görmüş bu aracın kullanılabilirliğini sağlamak ve özellikle yaşlı göz hastaları (örneğin, Yaşlı Maküla Dejenerasyonu) olan hastaların yaşam kalitesini bilimsel yöntemlerle değerlendirmektir.

Yapı

Ölçek, bir bireyin görme yeteneğiyle ilgili sağlık durumunu ve yaşam kalitesini ölçen çok boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçülen yapı, temel olarak **NEI VFQ-25** tarafından tanımlanan çeşitli alt alanlardan oluşur. Bu alt alanlar, hastaların hem fiziksel hem de psikososyal ilevseliğini kapsar.

Ölçek maddeleri, görme işlevinin zorluk derecesini (okuma, araç kullanma, televizyon izleme gibi faaliyetler) ve görme kaybının yol açtığı duygusal sonuçlar (hayal kırıklığı, başımsızlık hissi) sorgulamaktadır. Ölçekteki 38 madde, aşağıdaki ana ve seçmeli boyutları temsil etmektedir:

Genel Sağlık ve Görme (4 madde)
Faaliyetle İlgili Zorluklar (12 madde)
Görme Sorunlarının Sonuçları (9 madde)
Yakın Görme (Seçmeli, 3 madde)
Uzak Görme (Seçmeli, 3 madde)

Geçerlik

Bu ölçeğin Türkçe adaptasyon çalışmasına ait geçerlik bilgileri, kaynak tez çalışmasında detaylı olarak sunulmuştur. Ancak, bu akademik girişte spesifik geçerlik katsayılarına veya yöntemlerine (yapı geçerliği, ölçüt geçerliği vb.) dair özet bilgiler bulunmamaktadır. Orijinal **NEI VFQ-25** ölçeği, görme bozukluğu olan popülasyonlarda yaygın olarak kabul görmüş ve uluslararası düzeyde geçerliği kanıtlanmış bir araçtır.

Güvenirlik

NEI VFQ-25/TR'nin güvenilirlik analizlerine (iç tutarlılık katsayısı, test-tekrar test güvenilirliği vb.) ilişkin sayısal veriler bu kaynakta belirtilmemiştir. Güvenirlik çalışmasının sonuçları, Semiha Öner yöneticisi tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinde yer almaktadır. Ölçek uyarlamalarında güvenilirlik, genellikle Cronbach Alfa katsayısı ile değerlendirilir ve adaptasyonun hedef popülasyonda tutarlı sonuçlar üretip üretmediğini gösterir.

Faktör Analizi

NEI VFQ-25, genellikle çok faktörlü bir yapıya sahiptir. Orijinal ölçek, görsel işlevin farklı yönlerini temsil eden çeşitli alt ölçeklere ayrılmıştır. Türkçe uyarlaması olan NEI VFQ-25/TR'nin faktör yapısının orijinal ölçekle ne ölçüde örtüştüğüne dair detaylı bir bilgi bu girişte sunulmamıştır. Tipik olarak **ölçek uyarlaması** çalışmaları, yapısal geçerliği doğrulamak amacıyla doğrulayıcı veya açıklayıcı faktör analizi teknikleri kullanılır.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Anket Formu

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali İngilizce)

Popülasyon Grubu: Görme Bozukluğu Olan Yetişkin Hastalar

Yaş Grubu: Yetişkin (Özellikle yaşa bağlı hastalıklar nedeniyle genellikle yaşlı popülasyon)

Popülasyon Detayları: Ankara Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne başvuran Yaşlı Maküla Dejenerasyonu (YBMB) olgular üzerinde kullanılmıştır.

Test Metodolojisi: Ölçek, 25 temel madde ve 13 seçmeli madde olmak üzere toplam 38 maddeden oluşur. Derecelendirme sistemi (örneğin, Likert tipi), kaynak metinde açıkça belirtilmemiştir.

Anahtar Kelimeler

Oftalmoloji, Yaşam Kalitesi, Görme Kaybı, Psikometrik Özellikler, Anket Geliştirme, Göz Hastalıkları, NEI VFQ.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: onersemiha@yahoo.com

Yazın Adresi: Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarılma): 2010 (Yüksek Lisans Tezi Yayın Yılı)

Kullanım İzinleri ve Ücret: Kullanım izinleri için sorumlu yazar Semiha Öner İnci ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: onersemiha@yahoo.com.

The original PDF can be downloaded here: yasam-kalitesi-olcegi-national-eye-institute-visual-function-questionnaire-nei-vfq-25tr-toad.pdf

Kaynaklar

İnci-Öner, S. (2010). *Ankara Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi' ne 2008 Yılı ilk yarısında başvuran yaşlı maküla dejenerasyonu olgularının NEI VFQ-25/TR Yaşam Kalitesi Ölçeği ile Değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Tez kaynağına YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim: tez.yok.gov.tr

Yaşam Kalitesi Ölçeği (National Eye Institute-Visual Function Questionnaire - NEI VFQ-25/TR) Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuş olup hiçbir şekilde değiştirilmemiştir.

Ölçek 25 ana madde 13 seçmeli madde olmak üzere 38 maddeden oluşmaktadır.

Genel sağlık ve görme : (4 md.) Genel olarak, tüm sağlıkınız nasıl değerlendirirsiniz?

Faaliyetle ilgili zorluklar : (12 md.) Başlıklarındaki gazete yazılarını okumak sizin için ne kadar zor?

Görme Sorunları Sonuçları: (9 md.) Görmeniz nedeniyle, hedeflediğinizden daha az mı yararlıyorsunuz?

Yakın Görme- seçmeli-: (3 md.) Gözlüklerinizle telefon rehberini, ilaç kutusu üzerindeki ya da resmi evraklardaki küçük yazıları okumak sizin için ne kadar zor?

Uzak Görme -seçmeli-: (3 md.) Görmeniz nedeniyle tanıdıklarınız kiileri bir odanın karşı tarafındayken seçmek sizin için ne kadar zor?